

**Кременецький місцевий центр з надання
безоплатної вторинної правової допомоги**

***Порядок повернення сплаченого до Пенсійного фонду збору на
купівлю квартири***

При купівлі квартири чи іншого житла особи, які **придбавають житло і перебувають у черзі на одержання житла або придбавають житло вперше** стикнуться з проблемою повернення безпідставно сплаченого збору на обов'язкове державне пенсійне страхування.

Оскільки, абзацом 1 пункту 9 статті 1 Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» встановлено, що платниками збору на обов'язкове державне пенсійне страхування зокрема є фізичні особи, які придбавають нерухоме майно, **за винятком громадян, які придбавають житло і перебувають у черзі на одержання житла або придбавають житло вперше.**

Однак, без сплати збору до Пенсійного фонду України нотаріуси не посвідчать договір купівлі-продажу нерухомого майна.

Так як, відповідно до «Порядку сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій» від 3 листопада 1998 р. № 1740 під час нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу квартири необхідною є наявності документального підтвердження сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування. Документом, що підтверджує сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, є платіжне доручення платника збору про перерахування сум збору на бюджетні рахунки для зарахування надходжень до державного бюджету. Та згідно ч. 8 ст. 49 Закону України «Про нотаріат» нотаріус відмовляє у вчиненні нотаріальної дії, якщо особа, яка звернулася з проханням про вчинення

нотаріальної дії, не внесла встановлені законодавством платежі, пов'язані з її вчиненням.

Варто вказати про те, що сума збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу квартири сплачується платниками, за місцем розташування державної нотаріальної контори або робочого місця приватного нотаріуса, та становить 1% від вартості квартири.

Таким чином, для повернення коштів необхідно:

1) звернутися з листом до відповідного управління Пенсійного Фонду України з проханням повернути безпідставно сплачений пенсійний збір, вказавши норму Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування», відповідно до якої особа звільняється від сплати збору;

2) якщо управління Пенсійного Фонду України надасть відмову в поверненні даного збору або ж взагалі не надасть відповіді, наступним кроком буде звернення в адміністративний суду з позовом про повернення безпідставно сплаченого збору із залученням в якості третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору – управління Державного казначейства на рахунок якого сплачено збір;

3) після набрання рішенням законної сили, Пенсійний Фонд робить відповідне подання до Державного казначейства, яке подається разом із копією рішення суду, оригіналом квитанції та заявою встановленого зразка в якій також зазначаються банківські реквізити на які необхідно перерахувати кошти.

Всі ці документи, подаються особисто заявником або уповноваженою ним особою.

Щодо понесених судових витрат під час судового розгляду варто зазначити про те, що відповідно до частини першої статті 139 Кодексу адміністративного судочинства України, при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.